

Pilar 3

*Offentliggjøring av finansiell informasjon
om kapital- og risikoforhold*

31. desember 2019

Stadsbygd Sparebank

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Innledning og formål med dokumentet.....	2
2.	Konsolidering	2
2.1	Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv.....	2
2.2	Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene	2
3.	Kapitalkrav	3
3.1	Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2	Bufferkrav	4
3.3	Uvektet kjernekapitalandel.....	5
4.	Kredittrisiko og motpartsrisiko	6
4.1	Definisjon misligholdte engasjement:	6
4.2	Metode for beregning av nedskrivninger.....	6
4.3	Engasjement fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	7
4.4	Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	7
4.5	Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	8
4.6	Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	9
4.7	Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål.....	9
4.8	Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav	10
4.9	Sikkerhetsstilte eiendeler.....	11
4.10	Motpartsrisiko knyttet til derivater.....	12
5.	Egenkapitalposisjoner.....	12
6.	Renterisiko	13
7.	Styring og kontroll av risiko.....	14
7.1	Retningslinjer for ICAAP-prosessen	14
7.2	Bruk av ICAAP i banken.....	16
7.3	Organisering av risikostyrings- og compliancefunksjonen	16
7.4	Omtale av de ulike risikotypene	18
7.4.1	Kredittrisiko	18
7.4.2	Likviditets- og finansieringsrisiko (ILAAP).....	20
7.4.3	Markedsrisiko	21
7.4.4	Operasjonell risiko.....	22
7.4.5	Omdømmerisiko	23
7.4.6	Eiendomspriserisiko	23
7.4.7	Forretningsmessig risiko	23
7.4.8	Strategisk risiko.....	23
7.4.9	Systemrisiko	24
8.	Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital	25

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter CRR/CRD IV-forskriften (Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV) del XI og EU-forordning nr. 575/2013 del 8.

Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2019 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte, myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden, som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ingen handelsportefølje, og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner med mindre noe annet er spesifikt angitt.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Stadsbygd Sparebank har ingen datterselskaper.

Tilknyttede selskaper som ikke er konsolidert inn og hvor investeringen heller ikke er fratrukket i bankens ansvarlige kapital:

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretningskontor	Type virksomhet
Indre Fosen Invest AS	1.905	2.000	29,40 %	29,40 %	Rissa	Bedriftsrådgivning
Økopro AS	423	423	30,00 %	30,00 %	Rissa	Regnskapskontor

2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

De tilknyttede selskapene er ikke konsolidert inn i bankens regnskap eller kapitaldekningsrapportering da selskapene ikke har betydning for å bedømme bankens stilling og resultat.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag samt en spesifisering av beregningen av bankens ansvarlige kapital.

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	321.865
Egenkapitalbeviskapital	41.710
Sum egenkapital	363.575
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-33.529
Sum ren kjernekapital	330.046
Fondsobligasjoner	30.000
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	0
Sum kjernekapital	360.046
Ansvarlig lånekapital	40.000
Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	0
Sum tilleggskapital	40.000
Netto ansvarlig kapital	400.046
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)	
Stater og sentralbanker	0
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	17.368
Institusjoner	8.281
Foretak	201.662
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.267.568
Forfalte engasjementer	3.341
Obligasjoner med fortrinnsrett	18.307
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	15.859
Andeler i verdipapirfond	0
Egenkapitalposisjoner	44.090
Øvrige engasjementer	136.667
CVA-tillegg	43
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.713.186
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	168.491
Beregningsgrunnlag for motpartsrisiko	29
Sum beregningsgrunnlag	1.881.706
Kapitaldekning i %	21,26 %
Kjernekapitaldekning i %	19,13 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,54 %

Banken har blitt underlagt et Pilar 2-krav fra Finanstilsynet på 3,1 % med virkning fra og med 31.12.2016. Kravet gjelder på banknivå da banken p.t. ikke har mottatt et konsolidert krav for samarbeidende gruppe.

Stadsbygd Sparebank har et styrevedtatt langsiktig kapitalmål på 16,2 % for ren kjernekapitaldekning på konsolidert nivå.

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 0,66 % i Eika Gruppen AS og en eierandel på 1,06 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	362.116
Kjernekapital	398.847
Ansvarlig kapital	447.331
Beregningsgrunnlag	2.245.986
Kapitaldekning i %	19,92 %
Kjernekapitaldekning i %	17,76 %
Ren kjernekapitaldekning i %	16,12 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,34 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2019 et kombinert kapitalbufferkrav på 150.537:

Buffertype		Krav til ren kjernekapital pr 31.12.2019
Bevaringsbuffer	2,50 %	47.043
Systemrisikobuffer	3,00 %	56.451
Motsyklisk buffer	2,50 %	47.043
Kombinert bufferkrav (ren kjernekapital)		150.537
Minimumskrav til ren kjernekapital	4,50 %	84.677
Tilgjengelig ren kjernekapital utover bufferkrav og minimumskrav		94.832

Banken har 245.369 i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktorer (iht CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel

Derivater: Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	65
Poster utenom balansen med 10 % konverteringsfaktor etter standardmetode	0
Poster utenom balansen med 20 % konverteringsfaktor etter standardmetode	28.274
Poster utenom balansen med 50 % konverteringsfaktor etter standardmetode	43.780
Poster utenom balansen med 100 % konverteringsfaktor etter standardmetode	14.066
Øvrige eiendeler	3.576.933
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital	-33.529
(-) Regulatoriske justeringer i kjernekapital etter overgangsregler	-33.529
Totalt eksponeringsbeløp	3.629.589
Totalt eksponeringsbeløp etter overgangsregler	3.629.589
Kapital	
Kjernekapital	360.046
Kjernekapital etter overgangsregler	360.046
Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	9,92 %
Uvektet kjernekapitalandel etter overgangsregler	9,92 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Behandling av individuelle nedskrivninger

Nedskrivningsbeløpene beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. I nåverdiberegningene benyttes løpende effektiv rente. Ved beregningen av de fremtidige kontantstrømmene vurderes sikkerhetene til påregnelig salgspris fratrukket salgskostnader.

Identifiseringen av tapsutsatte engasjement tar hovedsakelig utgangspunkt i tapshendelser som foreligger på balansedagen, men objektive bevis på manglende fremtidig oppgjørsevne hos debitor vurderes også. Banken foretar kvartalsvise vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle nedskrivninger.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i den aktuelle utlånsgruppen. Banken anvender en risikoklassifiseringsmodell utarbeidet av Eika Gruppen som grunnlag for vurderingen av de gruppevise nedskrivningene. Modellen tar utgangspunkt i historiske tapstall hvor det beregnes egne tapsprosent for hver risikogruppe/-klasse. For å kompensere for kort historikkperiode i modellen, har banken valgt å justere opp tapsprosentene noe i forhold til resultatet modellen gir. Dette er nærmere forklart i notene til årsregnskapet for 2019.

De gruppevise nedskrivningene fordeles på bankens to hovedkundekategorier; personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Overgang fra NGAAP til IFRS

Fra 01.01.2020 bytter banken regnskapsstandard fra NGAAP til IFRS, og vil da utarbeide kommende årsregnskaper i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak. Nedskrivninger vil da bli beregnet i henhold til IFRS9. Prinsippskiftet er nærmere beskrevet i note 2 til årsregnskapet for 2019.

4.3 Engasjement fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp¹ fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Lønnstakere o.l.	2.126.944	65.826	1.363	2.194.133
Eika Boligkreditt	0	0	14.066	14.066
Utlandet	113	0	0	113
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Primærnæringer	124.148	15.723	234	140.105
Industri	23.541	3.982	392	27.915
Bygg og anlegg	126.445	31.331	14.001	171.777
Elektrisitet/gass/damp/vann	47.513	15.450	135	63.098
Varehandel, hotell/restaurant	34.208	14.442	5.787	54.437
Eiendomsdrift/-omsetning	464.860	5.346	7.080	477.286
Øvrige næringer	26.461	7.728	2.584	36.773
Sentralbank	69.632			69.632
Kredittinstitusjoner	70.138			70.138
Sum	3.114.003	159.828	45.642	3.319.473
Trøndelag	2.741.942	147.266	43.392	2.932.600
Resten av Norge	371.948	12.562	2.250	386.760
Utlandet	113	0	0	113
Gjennomsnitt²	3.006.618	156.861	49.089	3.212.568

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser engasjement, etter individuelle nedskrivninger, fordelt på ulike engasjementstyper og løpetid:

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1-3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	420.534	32.464	92.989	331.987	2.235.921	108	3.114.003
Ubenyttede rammer			105.337	54.491			159.828
Garantier				43.142	2.500		45.642
Sum	420.534	32.464	198.326	429.620	2.238.421	108	3.319.473

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Type motpart	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatført nedskr. ¹ siste år	Garantier m/avsetn. ²	Avsetn. på garantier
Lønnstakere o.l.	3.761	485	1.225	1.108		
Eika Boligkreditt						
Utlandet				-6		
Næringssektor fordelt:						
Primærnæringer						
Industri						
Bygg og anlegg		11.436	4.000	4.000		
Varehandel, hotell/re	2	3.214	1.500	1.487		
Eiendomsdrift/-omsetning		5.376	2.000	1.766		
Øvrige næringer				34		
Sum	3.763	20.511	8.725	8.389	0	0
Trøndelag	3.763	20.511	8.725	8.395		
Resten av Norge						
Utlandet				-6		

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	2.572	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt indiv. nedskr.	-2.346	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.813	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	6.691	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-5	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	8.725	-

Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	10.390	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-4.250	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	6.140	-

Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	6.153	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	
Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	-4.250	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt indiv. nedskr.	2.346	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt indiv. nedskr.	-	
Periodens renter på individuelt nedskrevne lån	-66	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-44	
Periodens tapkostnader	4.139	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som benyttes.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen låneengasjement hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter m.v. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementskategorier	Eng. før sikkerheter	Eng. etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttet ratingbyrå	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	89.545	89.545				
Lok. og reg. myndigheter (kommuner)	95.810	95.810				
Institusjoner	41.470	41.470				
Foretak	318.685	317.976				
Eng. med pantesikkerhet i eiendom	2.771.619	2.771.619			78 %	
Forfalte engasjementer	3.022	3.022			79 %	
Obligasjoner med fortrinnsrett	183.071	183.071				
Fordr. på inst. og foretak med korts. rating	79.297	79.297		S&P/Fitch		
Andeler i verdipapirfond	0	0				
Egenkapitalposisjoner	41.381	41.381	33.529			
Øvrige engasjementer	163.309	161.577				
Sum	3.787.209	3.784.768	33.529			

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har liten eller ingen betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav.

Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. I lånesaksbehandling legges i hovedsak godkjent verdiestimat fra Eiendomsverdi til grunn (hentes automatisk fra Eiendomsverdi og inn til bankens kredittsystem). I sentrale områder med et stort antall salg av boliger gir Eiendomsverdi forholdsvis nøyaktige verdianslag. I egen kommune og øvrige kommuner med lavere antall boligsalg har banken samarbeid med Aktiv Eiendomsmegling AS for å innhente verdivurderinger.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2019 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Eiendeler	Balanseført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler			Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
		herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken		herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	347.195	0	287.167	348.130	287.967
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	172.463	0	172.463	173.014	173.014
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	0	0	0	0	0
herav: utstedt av offentlig forvaltning	124.704	0	114.704	124.981	114.953
herav: utstedt av finansielle foretak	50.028	0	0	50.135	0
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak	0	0	0	0	0
Sum	347.195	0	287.167	348.130	287.967

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2019.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt			
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter			Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	herav: utstedt av andre i konsernet	godkjent som pant i sentralbanken		
Utlån/fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordr	0	0	0	2.705
Andre mottatte sikkerheter	0	0	0	6.147.107
Sum	0	0	0	6.149.812

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Samlet engasjementsbeløp hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko utgjør 65 (engasjementsbeløp før sikkerhetsstillelse og konverteringsfaktor).

Matrisen under viser derivatkontraktenes virkelige verdi før og etter motregning.

Motpartsrisiko ved derivatkontrakter

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi ¹
Før motregning	0
Etter motregning	0

¹ Med virkelig verdi før motregning forstås summen av virkelig verdi av alle kontrakter med positiv verdi. Virkelig verdi etter motregning er summen av virkelige netto positive verdier mot hver enkelt motpart.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Aksjer, andeler og egenkapitalbevis deles vanligvis inn i tre porteføljer; handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Stadsbygd Sparebank har ingen handelsportefølje, og hadde ved årsskiftet heller ingen poster klassifisert som omløpsmidler. Aksjebeholdningen besto derfor utelukkende av anleggsmidler ved årsskiftet. Det er i inneværende år ikke foretatt endringer i de benyttede regnskapsprinsipper.

Omløpspostene er ordinære poster hvor intensjonen om å realisere kortsiktige gevinster på kurssvingninger ikke er fremtredende (i motsetning til ved handelsporteføljen). Postene blir verdsatt til den laveste verdi av anskaffelseskost og markedsverdi. Avhengig av bankens likviditetssituasjon gjennom året, kan det fra tid til annen inngå plasseringer i pengemarkeds-/obligasjonsfond i omløpsporteføljen. Disse fondene inngår som en del av bankens likviditetsbuffer.

Anleggspostene, det vil si poster beregnet til varig eie eller bruk, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Beregningen av virkelig verdi baseres på informasjon om foretakets fremtidige kontantstrømmer, soliditet og framtidsutsikter. Nedskrivning blir foretatt når virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost og verdinedgangen skyldes forhold som må antas å ikke være av forbigående karakter. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være til stede.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner

Beløp i tusen kroner	Bokført verdi	Virkelig verdi	Realisert gev./-tap i perioden	Urealisert gevinst/-tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskap. ¹
Aksjer og andeler – gevintsformål						
– børsnoterte aksjer						
– andre aksjer og andeler						
Aksjer og andeler – strategisk formål	74.802	90.753	17	0	0	0
– børsnoterte aksjer	0	0	0	0	0	0
– andre aksjer og andeler	74.802	90.753	17	0	0	0

¹ "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko (rentefølsomhet) oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet og i tilknytning til aktiviteter i norske og internasjonale penge- og kapitalmarkeder. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens eiendels- og gjeldsside ikke er sammenfallende.

Stadsbygd Sparebank har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapirer
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld

Banken måler renterisikoen ved at det beregnes en gjennomsnittlig durasjon (tid til neste renteendring) for de forskjellige rentebærende postene. Durasjonen benyttes så til å simulere betydningen av en økning eller reduksjon i rentenivået på 1 %-poeng. Ved durasjonsberegningene hensyntas finansavtalelovens bestemmelser om 6 ukers varslingsfrist før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes, mens den tilsvarende varslingsfristen før rentenedsettelse på kundeinnskudd er på 8 uker. Durasjonen for fastrente-utlån og -innskudd beregnes særskilt, og kjennetegnes ved at den er høyere enn for flytende forrentede avtaler. For obligasjonsporteføljen mottar vi egne rentefølsomhetsberegninger fra Sparebank 1 Kapitalforvaltning AS.

Bankens renterisiko er pr 31.12.2019 beregnet til 15. Bankens renterisiko vurderes samlet sett som lav, og er godt innenfor den fastsatte rammen i policyen på 2.000.

Renterisiko rapporteres av bankens risk- og compliancemanager i den kvartalsvise risikorapporten til bankens styre.

Renterisiko

Eiendeler	Renterisiko ¹
Utlån til kunder med flytende rente	-3.363
Utlån til kunder med rentebinding	-1.253
Rentebærende verdipapirer	-484
Øvrige rentebærende eiendeler	-4
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	61
Innskudd med flytende rente	3.799
Verdipapirgjeld	868
Øvrig rentebærende gjeld	-
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	391
Sum renterisiko	15

¹ Renterisiko er beregnet som et anslag på verdiendring ved ett prosentpoengs økning i renten.

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Retningslinjer for ICAAP-prosessen

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen, interne prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende. Det innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til nåværende og framtidig risikoprofil. Et overordnet prinsipp for banken i denne prosessen er derfor at vi, i tillegg til å beregne kapitalbehovet ut fra gjeldende eksponering/rammer, også vurderer kapitalbehovet opp imot planlagt vekst og eventuelle besluttede strategiske endringer for banken.

Bankens metode for å beregne kapitalbehov tar utgangspunkt i minstekrav for kapitaldekning i henhold til kapitaldekningsregelverket for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko (pilar 1). I tillegg beregner banken internt kapitalbehov som går utover minstekravet basert på kvantitative og kvalitative risikoanalyser (pilar 2-tillegg).

Banken baserer primært årets ICAAP på tall pr forrige årsskifte. Bankens administrasjon forbereder dokumentet, og styret skal gjennom diskusjoner i flere styremøter konkludere på bankens kapitalbehov med nødvendige tiltak.

Banken benytter maler utarbeidet av Eika Gruppen (Eika ViS) som utgangspunkt for bankens risikostyring, herunder utarbeidelse av både grunnlaget for kapitalbehovsvurderingen og selve ICAAP-rapporten.

Ekstern revisor går igjennom beregninger og metodikk for kapitalbehovsvurderingene og selve rapporten, og avgir sin erklæring vedrørende rapporten. Styret gjør deretter det endelige vedtaket som godkjenner årets ICAAP.

Med risikotoleranse menes størrelsen på risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå de fastsatte målene. Risikotoleransen synliggjøres gjennom rammeverket for virksomheten, bl.a. i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner generelt. For noen av risikoene blir det fastsatt kvantitative begrensninger, f eks rammer for store engasjement og rammer for markedsrisiko, mens det for andre typer risiki er mer naturlig å sette kvalitative begrensninger.

Stadsbygd Sparebank har definert sin risikotoleranse for følgende risikotyper:

Risikotype	Akseptert risikoprofil / Risikotoleranse
<u>Kredittrisiko</u> Med kredittrisiko forstås risiko for tap av hovedstol og renter samt risiko for ekstra kostnader knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser iht. avtaler. Dette samtidig med at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser.	<i>Moderat</i>
<u>Likviditetsrisiko</u> Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av ekstra dyr finansiering, eller i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres.	<i>Lav</i>
<u>Markedsrisiko</u> Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter, mens risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og dens øvrige virksomhet.	<i>Lav</i>
<u>Operasjonell risiko</u> Med operasjonell risiko menes risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Dette omfatter juridisk risiko, compliance risiko, belønnings/insentivrisiko og omdømmerisiko.	<i>Lav</i>

Øvrige risikoforhold Banken har innenfor operasjonell risiko egne policyer for IT-virksomheten, hvitvasking og terrorfinansiering og for behandling av personopplysninger. Risikotoleransen for disse områdene skal også være lav. Disse risikoområdene beskrives også i bankens policy for operasjonell risiko.	<i>Lav</i>
--	------------

Som et ledd i kapitalvurderingen foretar banken stresstester i form av analyse av et økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur og hvilken effekt dette vil ha på bankens kapitaldekning. I bankens analyse er det lagt til grunn et kraftig økonomisk tilbakeslag. Bankens vurdering er at det ikke er usannsynlig at dette tilbakeslaget vil kunne oppstå, uten at denne sannsynligheten er nærmere kvantifisert.

I tillegg gjennomfører banken også en såkalt «omvendt» stresstest. Den omvendte stresstesten simulerer en situasjon hvor banken ikke lenger kan forsvare videre drift, her definert som at kapitaldekningen kommer under «kritisk nivå» og at styret ikke lenger har styringen av banken. Det simuleres her på tapsstørrelser for ulike parameterverdier som må til for at kapitaldekningen skal falle under kritisk nivå.

Stadsbygd Sparebank gjennomfører også egne stresstester på områdene likviditetsrisiko og markedsrisiko.

7.2 Bruk av ICAAP i banken

Banken gjør en fullstendig kapitalbehovsvurdering minimum én gang pr år. Denne prosessen ses i sammenheng med og påvirker bankens utarbeidelse av strategiske planer og budsjettprosessen.

Bankens strategi og tilhørende mål og rammer gitt fra styret til banksjef i policydokumenter/retningslinjer for risikoområdene har betydning for kapitalbehovsvurderingene i dette dokumentet, samtidig som kapitalbehovsvurderingene legger føringer for strategier og risikopolicyer.

Alle prosessansvarlige/ledere i banken er involvert ved utarbeidelse av ICAAP. Disse involveres i utarbeidelse av risikoanalyse og vurdering av bankens internkontroll.

7.3 Organisering av risikostyrings- og compliancefunksjonen

Styret har i policy for virksomhets- og risikostyring bl.a. gitt overordnede prinsipper for internkontroll og en beskrivelse av organiseringen av funksjoner samt satt krav til helhetlig risikostyring. Her nedfelles også styrets overordnede risikotoleranse, mens de konkrete rammene for kreditt-, likviditets-, markeds- og operasjonell risiko fastsettes i separate underliggende policydokumenter/retningslinjer.

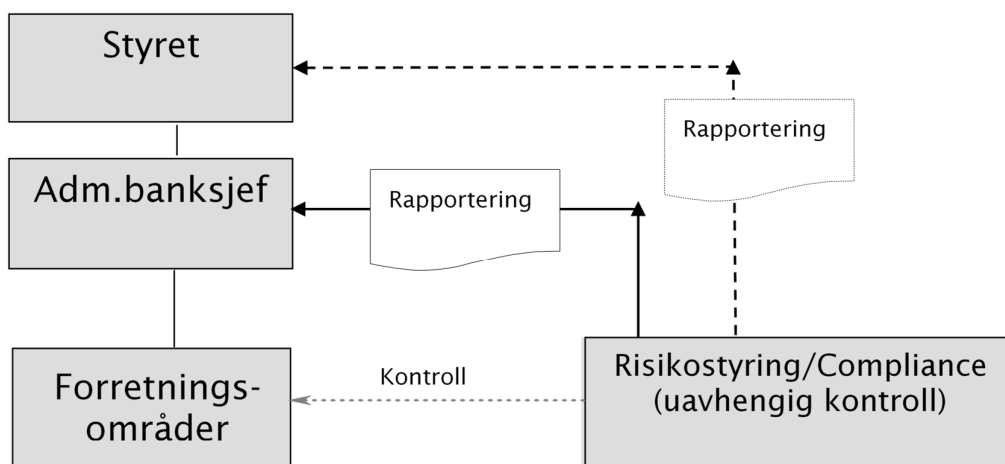
Banken har etablert en risikostyringsfunksjon som er en uavhengig støttefunksjon for forretningsområdene og styret som skal sikre at alle vesentlige risikoer i institusjonen er identifisert, målt, vurdert og rapportert av de relevante organisatoriske enhetene.

Banken har etablert en compliancefunksjon som en uavhengig funksjon som skal understøtte arbeidet i linjen og bidra til å redusere bankens compliancerisiko. Funksjonen har en forebyggende, rådgivende og kontrollerende rolle. Compliancefunksjonen skal bidra til at banken identifiserer, overvåker, tester og rapporterer om compliancerisiko. Funksjonens arbeid skal ha en risikobasert tilnærming med hensyn til hvor ressurser settes inn.

Risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen skal utarbeide kvartalsvise rapporter til styret, som må omfatte alle forretningsområder og gi kommentarer/vurderinger til status. Rapporteringen må omfatte mangler identifisert i risikohåndteringen, retningslinjer og oppfølging av handlingsplaner og tiltak identifisert gjennom internkontrollarbeidet, risikomatriksen og egne kontrollplaner.

Risikostyringsfunksjonen og compliancefunksjonen rapporterer til banksjef, og kan rapportere direkte til styret i tilfeller der styret ikke får nødvendig informasjon om vesentlige risikoer via den alminnelige rapporteringen. Risikostyringsfunksjonen har plikt til å varsle styret umiddelbart dersom identifiserte risikoer kan påvirke banken på en negativ måte. Dette dersom ordinær rapporteringshyppighet ikke anses som tilstrekkelig.

Organiseringen av risikostyrings- og compliancefunksjonen er illustrert i figuren nedenfor:

7.4 Omtale av de ulike risikotypene

7.4.1 Kredittrisiko

Med kredittrisiko menes her risiko for tap knyttet til at bankens låne-, garanti og kredittkunder ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, samtidig med at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

Bankens policy for kredittrisiko beskriver krav, rammer, organisering mv. på området kredittrisiko. Risikoen styres i tillegg gjennom rutiner og retningslinjer. Banken har etablert en fullmaktsstruktur ved innvilgelse av lån og kreditter, og har for større kredittsaker etablert en kredittkomité bestående av banksjef, kredittsjef og ansvarlig saksbehandler. Ved banksjef sitt fravær trer NK banksjef inn i gruppen og ved kredittsjef sitt fravær trer BM-leder / PM-leder inn i komitèen, avhengig av om lånesaken er knyttet til BM-/PM-avdelingen.

Det er kundens tilbakebetalingsevne, betalingsvilje og engasjementets lønnsomhet som skal være avgjørende for bankens kredittbeslutning. Dersom kundens tilbakebetalingsevne skulle svikte, skal sikkerhetene dekke inn bankens krav. Det skal ikke gis lån eller kreditter dersom kundens betalingsevne eller vilje ikke er til stede, selv om sikkerheten er tilfredsstillende. Lån og kreditter skal bare gis til personer og selskaper som har dokumentert en god betalingshistorikk, ikke har betalingsanmerkninger og som har vist/viser vilje til å tilbakebetale sin gjeld i henhold til inngåtte avtaler. Banken beregner kundens evne til å betjene gjelden (likviditetsoverskudd) med utgangspunkt i inntekter, utgifter, samt renter og avdrag. Kundens evne til å tåle likviditetssvingninger på kort og lang sikt skal også tillegges vekt.

Alle lån og kreditter etableres som hovedregel med første prioritet i betryggende sikkerhet. Banken har retningslinjer som definerer hvilke verdier av de ulike sikkerhetstyper banken legger til grunn for å vurdere sikkerhetsdekningen av et engasjement.

Ved innvilgelse av boliglån følger banken «Forskrift om krav til nye utlån med pant i bolig» og Finanstilsynets Rundskriv 13/2019 «Krav til nye utlån med pant i bolig».

Banken har etablert rammer basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for kredittområdet. Endringer i kredittstrategi og vesentlige brudd på rammer kan gi grunnlag for å endre vurdert kapitalbehov i pilar 2.

Konsentrasjonsrisiko, som defineres som risikoen for tap som følge av konsentrasjon av enkeltkunder (store engasjement), bransjer og/eller geografiske områder, hører naturlig hjemme sammen med kredittrisikoen.

Stadsbygd Sparebank hadde ved utgangen av 2019 kun to store engasjement, dvs engasjement som utgjør mer enn 10% av bankens ansvarlige kapital. På samme tidspunkt hadde banken en betydelig konsentrasjon av engasjement i eiendomsbransjen (drøye 50% av bedriftsmarkedsporføljen). Banken har en geografisk konsentrasjon ved at 92% av alle engasjement er lånt ut i Trøndelag fylke. Innenfor trøndelagsregionen har banken en balansert fordeling av engasjement i egen kommune og i bykommunen Trondheim.

Stadsbygd Sparebank benytter en risikoklassifiseringsmodell i forbindelse med bevilgning av nye lån, kreditter og garantier. Modellen benyttes også til å risikoklassifisere utlånsporteføljen.

Risikoklassifiseringsmodellen er et godt hjelpemiddel for banken til å avdekke risiko på kundenivå, som aggregert gir en god oversikt over kvaliteten på bankens totale portefølje. Dagens risikoklassifiseringsmodell ble implementert i november 2014. Den er utviklet på grunnlag av alle kredittaktive kunder i Eika-bankene, og er kun basert på objektive målekriterier som bl.a. alder, inntekt, formue, purringer og ulike typer adferdsdata på kundene. Modellen er felles for alle Eika-banker, og er utviklet i samarbeid med Bisnode. Ny/oppgradert versjon av risikoklassifiseringsmodellen vil bli tatt i bruk i løpet av januar/februar 2020.

Modellen er en sannsynlighetsbasert (PD – Probability of Default) risikoklassifiseringsmodell som benyttes på alle kunder der det er risiko for tap for banken. Det betyr at alle kunder med lån, kreditter eller garantier blir risikoklassifisert, i tillegg til kunder med overtrekk og/eller restanser over kr 1.000,-.

Risikoklassifiseringsmodellen er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hovedmodellene er igjen delt inn i ulike undermodeller. Det gjøres også et modellmessig skille mellom eksisterende og nye kunder.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynligheten for at en kunde går i mislighold i løpet av de kommende 12 månedene. Sannsynligheten for mislighold avgjør hvilken risikoklasse kunden tildeles, og blir automatisk oppdatert hver måned med interne data. Eksterne data blir oppdatert kvartalsvis for bedriftskunder og manuelt for privatkunder. I tillegg skal kundens risikoklasse oppdateres ved hver nye kredittsak.

Stadsbygd Sparebank benytter følgende risikoklasser med tilhørende PD-verdier (sannsynlighet for mislighold):

Risikoklasse		Misligholdssannsynlighet i %
1	Lav risiko	0,01 – 0,10
2		0,10 – 0,25
3		0,25 – 0,50
4	Middels risiko	0,50 – 0,75
5		0,75 – 1,25
6		1,25 – 2,00
7	Høy risiko	2,00 – 3,00
8		3,00 – 5,00
9		5,00 – 8,00
10		8,00 – 100,00
11	Misligholdt	Kunden er i mislighold
12	Tapsutsatt	Manuelt vurdert som tapsutsatt. Trenger ikke være i mislighold

7.4.2 Likviditets- og finansieringsrisiko (ILAAP)

Bankens policy for likviditetsrisiko fastsetter krav og rammer for styring av bankens likviditetsrisiko.

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser. Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Banken har faglig kompetanse til å ivareta bankens likviditetsstyring på en god måte, både i utøvende og kontrollerende funksjoner. Det foreligger oppdaterte rutiner og stillingsinstrukser innenfor dette området. Handel med verdipapirer er organisert slik at det er tilfredsstillende arbeidsdeling og kontroll.

Opptak av ansvarlig lån og utstedelse av fondsobligasjoner skal vedtas av generalforsamlingen. Øvrige låneopptak skal vedtas av styret, men banksjef har fullmakt til å beslutte låneopptak innenfor fastsatte rammer i bankens likviditetspolicy.

Bankens styring og kontroll av likviditetsrisiko gjennomgås i interkontrollgjennomganger mv., herunder bankens største risiki. Styret mener at bankens overordnede og operasjonelle styring av likviditetsrisiko er tilfredsstillende.

Bankens likviditetsrisiko skal være lav. Dette innebærer at banken skal være forsvarlig og langsiktig finansiert, i hovedsak med innskudd, og banken skal ha en likviditetsbuffer som sikrer tilgang på finansiering i krisesituasjoner.

For å oppnå den ønskede risikoprofilen oppstilles det rammer og krav til ulike måltall for likviditetsrisiko:

- Minimumsnivå for LCR (Liquidity Coverage Ratio): 120%
- Minimumsnivå for NSFR (Net Stable Funding Ratio): 100% (forventet nivå)
- Minimumsnivå for innskuddsdekning (bank): 75%
- Minimumsnivå for innskuddsdekning (bank + EBK): 50%
- Rammer for største enkeltinnskudd, 3 største innskudd og 10 største innskudd (beregnet på konsolidert nivå)

Banken tilstreber å ha en spredt forfallsstruktur med kort- og langsiktige innlån fra penge- og kapitalmarkedet. Begrensninger er satt i bankens likviditetspolicy. Kilder til innlån fra penge- og kapitalmarkedet er hovedsakelig senior obligasjonslån og sertifikatlån. Banken er bevisst på å benytte flere forskjellige meglere ved innhenting av ny fremmedkapital fra markedet.

Bankens likviditetssituasjon har gjennom hele 2019 vært tilfredsstillende.

Stadsbygd Sparebank har utarbeidet en egen beredskapsplan for likviditetskriser. Planen inneholder en opplisting av hendelser som er indikasjoner på økt risiko for en bankspesifikk krise og/eller en generell krise. Det er videre beskrevet varslingsrutiner og krav til rapportering. Planen inneholder også konkrete tiltak som skal iverksettes i en krisesituasjon for banken. Mulig likviditetsinngang knyttet til tiltakene er beskrevet med

kilde og beløp. De viktigste kilder til likviditet er lån i Norges Bank mot deponering av verdipapirer, overføring av boliglån til EBK, økte kundeinnskudd på grunn av økt innskuddsrente/andre typer innskuddsprodukter og salg av ikke-deponerbare verdipapirer.

Risk- og compliancemanager rapporterer til styret hvert kvartal om likviditetsstatus i forhold til rammer, prognoser og resultat av stresstest.

7.4.3 Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Nedenfor følger en nærmere omtale av renterisiko, valutarisiko og kursrisiko. Bankens policy for markedsrisiko fastsetter flere typer rammer for tillatte instrumenter samt rammer for renterisiko og valutarisiko. Disse er basert på vedtatt risikotoleranse og overordnet strategi for markedsrisikoområdet. Risikoen styres i tillegg gjennom etablerte rutiner og retningslinjer.

Bankens markedsrisiko skal være lav.

Renterisiko

Renterisiko (rentefølsomhet) oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet, og i tilknytning til aktiviteter i norske og internasjonale penge- og kapitalmarkeder. Renterisiko er et resultat av at rentebindingstiden for bankens eiendels- og gjeldsside ikke er sammenfallende. Ved en endring i markedsrentene, må banken forholde seg til lover og regler før en tilsvarende renteendring kan gjøres gjeldende overfor kundene. En renteoppgang for utlån til personmarkeds kunder har f.eks. en varslingsfrist på 6 uker før endringen kan gjøres gjeldende, mens en tilsvarende rentenedgang på innskudd fra personmarkeds kunder har en varslingsfrist på 8 uker.

De aller fleste utlån til kunder og innskudd fra kunder har flytende renter. Banken har fastrenteutlån på 69 mill. kr og fastrenteinnskudd på 20 mill. kr.

Bankens obligasjonsportefølje består utelukkende av poster med flytende rente (renteendring hver 3. måned), den gjennomsnittlige rentedurasjonen har derfor vært lav gjennom hele året. Banken har avtale med Sparebank 1 Kapitalforvaltning AS om aktiv forvaltning av bankens obligasjonsportefølje.

Fundingen via seniorobligasjoner har også flytende forrentning med renteendring hver 3. måned.

Bankens renterisiko er ved utgangen av året beregnet til 0,02 mill. kr. Nivået vurderes som lavt, og ligger godt innenfor rammen i policyen på 2,0 mill. kr.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakursene. Stadsbygd Sparebank handler ikke med utenlandsk valuta utover kjøp og salg av reisevaluta til våre kunder samt i forbindelse med oppgjør for IT- tjenester utført av bankens danske datasentral (Skandinavisk Data Center AS). Valutarisikoen er derfor minimal.

Kursrisiko

Aksjekursrisikoen omhandler risiko i forhold til aksjer, egenkapitalbevis og aksje-/rentefond, som gjerne deles inn i handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler.

Stadsbygd Sparebank har ingen handelsportefølje. Det handles heller ikke i enkeltaksjer. Fra tid til annen, avhengig av likviditetssituasjonen i banken, kan det inngå rente-/pengemarkedsfond i aksjeporteføljen. Disse vurderes i tilfelle etter laveste verdis prinsipp, dvs til det laveste av historisk kostpris og virkelig verdi.

Utover rente-/pengemarkedsfond, består bankens aksjeportefølje hovedsakelig av aksjer i strategiske selskaper som er klassifisert som anleggsaksjer. Anleggsaksjene vurderes til det laveste av historisk kostpris og virkelig verdi. Beregningen av virkelig verdi baseres på informasjon om foretakets fremtidige kontantstrømmer, soliditet og fremtidsutsikter. Nedskrivning blir foretatt når virkelig verdi er lavere enn anskaffelseskost og verdinedgangen skyldes forhold som må antas å ikke være av forbigående karakter. Nedskrivningene reverseres når grunnlaget for dem ikke lenger vurderes å være tilstede, men verdien av anleggsaksjene vil aldri bli justert høyere enn tilbake til historisk kostpris. Det kan derfor ligge noen «skjulte reserver» i porteføljen av anleggsaksjer som gjør at et verdifall ikke nødvendigvis vil materialisere seg i en tilsvarende nedskrivning i bankens regnskap.

7.4.4 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap eller sviktende inntjening som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Tapet kan være forårsaket av bevisste eller ubevisste handlinger/hendelser. Risikoens vesentlighet vises gjennom risiko for økonomiske tap og/eller risiko for manglende måloppnåelse. Operasjonell risiko skal være lav, styret har derfor satt en lav risikoramme på dette området.

Banken bruker deler av internkontrollbekreftelsen for å identifisere og vurdere de vesentligste risikoer for at banken ikke når sine mål. Banken har styregodkjente retningslinjer for ansattes identifisering og rapportering av operasjonelle tapshendelser.

Operasjonell risiko blir en form for "restrisiko" som ikke dekkes av de øvrige risikoområdene. Risikoen styres ved at det foretas løpende kontroller med utgangspunkt i bankens etablerte internkontrollrutiner samt gjennom opplæring og gode rutiner. Avdekkede avvik rapporteres via avdelingslederne til banksjef, som igjen i enkelte situasjoner rapporterer videre til bankens styre.

7.4.5 Omdømmerisiko

Omdømmerisikoen er en type operasjonell risiko som på kort sikt er sterkt knyttet til likvidetsrisikoen. Styret finner at risikoen for økt pris eller svekket tilgang på finansiering og/eller lavere inntekter knyttet til eventuelle omdømmeutfordringer vil kunne dekkes gjennom ordinære endringer i driften. Omdømmerisiko genererer derfor ikke et økt kapitalbehov for banken i første omgang. Vedvarende omdømmesvekkelse kan imidlertid ha betydning for markedets forventning/krav til ansvarlig kapital i banken og følgelig vurderingen av bankens kapitalmål.

7.4.6 Eiendomspriserisiko

Eiendomspriserisiko er risiko for uventet verdifall på bankens eiendommer eller i porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspriserisiko i forbindelse med utlån til, eller utlån med sikkerhet i, eiendomssektoren dekkes under kredittrisiko.

Bankens eiendomspriserisiko vurderes som begrenset.

7.4.7 Forretningsmessig risiko

Forretningsmessig risiko er risikoen for uventede inntektssvingninger fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- og/eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger, endret kundeferd og endret konkurransesituasjon.

Styret vurderer risikoen årlig, og forutsetter at banken kan dekke inn denne typen endringer i rammebetingelser gjennom ordinære endringer i driften.

7.4.8 Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening knyttet til strategiske valg som vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp. Dette aktualiserer behovet for å se fremover og sikre seg nødvendig kapital i forbindelse med igangsatte og planlagte aktiviteter.

Nødvendige strategiske endringer på grunn av endrede rammebetingelser, herunder strengere myndighetsregulering (f eks Finanstilsynet og Datatilsynet), overvåkes gjennom strategiprosessen og følges nøye opp av banken.

7.4.9 Systemrisiko

Systemrisiko kan oppstå som følge av at det oppstår problemer hos andre banker, som igjen kan smitte over på Stadsbygd Sparebank.

F eks kan det bli vanskelig å skaffe ny funding på normale vilkår eller DNB kan bli ute av stand til å utføre sine oppgaver som oppgjørsbank. Stadsbygd Sparebank forsøker, etter beste evne, å redusere systemrisikoen så sant det er mulig. Angående funding benytter banken bevisst flere ulike meglermiljø ved innhenting av ny funding. Det er også inngått beredskapsavtale med Norges Bank som alternativ oppgjørsbank i tilfelle problemer hos DNB.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter				
1	Utsteder	Stadsbygd Sparebank	Stadsbygd Sparebank	Stadsbygd Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010777212	NO0010771694	NO0010826712
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	CRD IV	CRD IV	CRD IV
Behandling etter kapitalregelverket				
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	Ren kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	Ren kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital	Tilleggskapital
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og (del)konsolidert nivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå	Selskapsnivå
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	Ordinær egenkapital-beviskapital	Fondsobligasjonskapital	Ansvarlig lånekapital
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste rapporteringsdato)	40	30	40
9	Instrumentets nominelle verdi	40	30	40
9a	Emisjonskurs	105	100	100
9b	Innløsningskurs	N/A	100	100
10	Regnskapsmessig klassifisering	Egenkapital	Gjeld – amortisert kost	Gjeld – amortisert kost
11	Opprinnelig utstedelsesdato	01.12.2016	08.09.2016	28.06.2018
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	Evigvarende	Evigvarende	Tidsbegrenset
13	Opprinnelig forfallsdato	N/A	N/A	28.06.2028
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	Nei	Ja	Ja
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og innløsningsbeløp	N/A	08.09.2021	28.06.2023
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A	Hver rentebetalingsdato	Hver rentebetalingsdato
Renter/utbytte				
17	Fast eller flytende rente/utbytte	Flytende	Flytende	Flytende
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	N/A	3 mndr nibor + 530 bp	3 mndr nibor + 240 bp
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på instrumentet («dividend stopper»)	Nei	Nei	Nei
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	Full fleksibilitet	Full fleksibilitet	N/A
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	Full fleksibilitet	Full fleksibilitet	N/A
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	Nei	Nei	Nei
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	Nei	Nei	Nei

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter				
1	Utsteder	Stadsbygd Sparebank	Stadsbygd Sparebank	Stadsbygd Sparebank
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs identifikasjonskode for rettede emisjoner)	NO0010777212	NO0010771694	NO0010826712
Konvertering/nedskrivning				
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	Nei	Ja	Nei
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A	Finanstilsynet instruerer	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A	Hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A	N/A	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A	N/A	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A	Ren kjernekapital	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A	Stadsbygd Sparebank	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	Nei	Ja	Ja
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A	Låntagers rene kjernekapitaldekning faller under 5,125%	Iht. Finansforetaksloven §21-6, jfr Beregningsforskriften §16 nr. 4
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A	Alltid delvis	Alltid delvis
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A	Midlertidig	Midlertidig
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A	Etter nedskrivning kan utstederen skrive opp obl. ved at de tillegges en andel av akk oversk. Evt rente skal beregnes av nedskr beløp	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste bedre prioritet)	N/A	Ren kjernekapital	Annen godkjent kjernekapital
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A	Nei	Nei
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A	N/A	N/A

	(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	40.115	26 (1), 27, 28 og 29
	herav: egenkapitalbevis	40.115	
	herav: instrumenttype 2		
	herav: instrumenttype 3		
2	Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	293.660	26 (1) (c)
3	Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.		26 (1) (d) og (e)
3a	Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)
4	Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		
	Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser		
5	Minoritetsinteresser		84
5a	Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte	29.800	26 (2)
6	Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	363.575	Sum rad 1 t.o.m. 5a
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7	Verdijusteringer som følge av kravene om		34 og 105
8	Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37
9	Tomt felt i EØS		
10	Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c) og 38
11	Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)
12	Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravsforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159
13	Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)
14	Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)
15	Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41
16	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42
17	Beholdning av ren kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44
18	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)	-33.529	36 (1) (h), 43, 45, 46, 49 (2), 79, 469 (1) (a), 472 (10) og 478 (1)
19	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		36 (1) (i), 43, 45, 47, 48 (1) (b), 49 (1) til (3) og 79
20	Tomt felt i EØS		
20a	Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)
20b	beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91
20c	herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		244 (1) (b) og 258
20d	herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)
21	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller og som overstiger unntaksgrensen på 10 %, redusert med utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
22	Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)
23	herav: direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (i) og 48 (1) (b)
24	Tomt felt i EØS		
25	herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)
25a	Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)
25b	Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)
26	Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b
26a	Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap		
	herav: filter for urealisert tap 1		
	herav: filter for urealisert tap 2		
	herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)	468	
	herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)	468	
26b	Beløp som skal trekkes fra eller legges til ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag		
	herav: ...		
27	Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)		36 (1) (j)
28	Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-33.529	Sum rad 7 t.o.m. 20a, 21 22, 25a, 25b, 26 og 27
29	Ren kjernekapital	330.046	Rad 6 pluss rad 28 hvis beløpet i rad 28 er negativt, ellers minus

Pilar III
Stadsbygd Sparebank

		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter				
30	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	30.000	51 og 52	
31	herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32	herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33	Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
	Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34	Fondsobligasjonskapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i annen godkjent kjernekapital		85 og 86	
35	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36	Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	30.000	Sum rad 30, 33 og 34	0
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer				
37	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38	Beholdning av annen godkjent kjernekapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (c), 59, 60 og 79	
40	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av fondsobligasjonskapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		56 (d), 59 og 79	
41	Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum rad 41a, 41b og 41c	
41a	Frادrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for ren kjernekapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b	Frادrag som skal gjøres i annen godkjent kjernekapital, i stedet for tilleggskapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser for andre filtre og fradrag			
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
	herav: ...			
42	Overskytende frادrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43	Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	0	Sum rad 37 t.o.m. 41 og rad 42	0
44	Annen godkjent kjernekapital	30.000	Rad 36 pluss rad 43. Gir frادrag fordi beløpet i rad 43 er negativt	0
45	Kjernekapital	360.046	Sum rad 29 og rad 44	0

		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Tilleggs kapital: instrumenter og avsetninger				
46	Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond	40.000	62 og 63	
47	Tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (4) og (5)	
	Statlige innskudd av tilleggs kapital omfattet av overgangsbestemmelser			
48	Ansvarlig låne kapital utstedt av datterselskaper til tredjeparter som kan medregnes i tilleggs kapitalen		87 og 88	
49	herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
50	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62 (c) og (d)	
51	Tilleggs kapital før regulatoriske justeringer	40.000	Sum rad 46 t.o.m. 48 og rad 50	0
Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer				
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig låne kapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67	
53	Beholdning av tilleggs kapital i annet selskap i finansiell sektor som har en gjensidig investering av ansvarlig kapital (negativt beløp)		66 (b) og 68	
54	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (c), 69, 70 og 79	
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser			
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattet av overgangsbestemmelser			
55	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av ansvarlig låne kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt beløp)		66 (d), 69 og 79	
56	Justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		Sum rad 56a, 56b og 56c	
56a	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for ren kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (10) (a)	
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56b	Fradrag som skal gjøres i tilleggs kapital, i stedet for annen godkjent kjerne kapital, som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
56c	Beløp som skal trekkes fra eller legges til tilleggs kapitalen som følge av overgangsbestemmelser for filtre og andre fradrag		468	
	herav: filter for urealisert tap			
	herav: filter for urealisert gevinst		468	
	herav:...			
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	0	Sum rad 52 t.o.m. 54, rad 55 og 56	0
58	Tilleggs kapital	40.000	Rad 51 pluss rad 57 hvis beløpet i rad 57 er negativt, ellers minus	0
59	Ansvarlig kapital	400.046	Sum rad 45 og rad 58	0
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (10) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjerne kapital		469 (1) (b)	
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjerne kapital			
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital			
60	Beregningsgrunnlag	1.881.706		
Kapitaldekning og buffere				
61	Ren kjerne kapitaldekning	17,54 %	92 (2) (a)	
62	Kjerne kapitaldekning	19,13 %	92 (2) (b)	
63	Kapitaldekning	21,26 %	92 (2) (c)	
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	8,00 %	og 133	
65	herav: bevaringsbuffer	2,50 %		
66	herav: motsyklisk buffer	2,50 %		
67	herav: systemrisikobuffer	3,00 %		
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)	0,00 %	CRD 131	
68	Ren kjerne kapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav	13,04 %	CRD 128	
69	Ikke relevant etter EØS-regler			
70	Ikke relevant etter EØS-regler			
71	Ikke relevant etter EØS-regler			

Pilar III
Stadsbygd Sparebank

		(A) Beløp på datoen for offentlig- gjøring	(B) Referanser til artikler i forordningen (CRR)	(C) Beløp omfattet av overgangs- regler
Kapitaldekning og buffere				
72	Beholdninger av ansvarlig kapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en ikke vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (h), 45, 46, 472 (10), 56 (c), 59, 60, 66 (c), 69 og 70	
73	Beholdninger av ren kjernekapital i andre selskaper i finansiell sektor der institusjonen har en vesentlig investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48	
74	Tomt felt i EØS			
75	Utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller redusert med utsatt skatt som kan motregnes, som er under grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48	
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggskapitalen				
76	Generelle kredittrisikoreserver	0	62	
77	Grense for medregning av generelle kredittrisikoreserver i tilleggskapitalen		62	
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62	
79	Grense for medregning i tilleggskapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62	
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser				
80	Grense for medregning av rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)	
81	Overskytende ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser	0	484 (3) og 486 (2) og (5)	
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)	
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)	

Stadsbygd Sparebank

– vi er banken din

Stadsbygd Sparebank – postboks 143 – 7101 RISSA

Hovedkontor Rissa: Rådhusveien 21, 7100 RISSA
Bankkontor Leksvik: Sentrumsgården, 7120 LEKSVIK

Telefon: 73 85 50 00

Telefaks: 73 85 50 01

E-post: post@stbank.no

Web: www.stbank.no

Følg oss på facebook

Åpningstider:

Hovedkontor Rissa: mandag – fredag 09:00 – 15:00

Bankkontor Leksvik: mandag – onsdag – fredag 09:00 – 15:00